

ارزیابی کاربردپذیری واسط کاربری نرم افزارهای کتابخانه ای دیجیتال با استفاده از چک لیست نیلسون

چکیده فارسی

مقدمه: مطالعه در مورد نرم افزارهای مختلف از جهت کارآمد بودن، متناسب بودن با نیازهای کتابخانه، سهولت دسترسی، واسط کاربری مناسب و هزینه امری ضروری برای کتابخانه‌ها و کتابداران است. لذا هدف پژوهش حاضر ارزیابی کاربردپذیری واسط کاربری نرم افزارهای کتابخانه‌ای دیجیتال است.

روش پژوهش: روش پژوهش مشاهده -چک لیست است. جامعه این پژوهش شامل پنج نرم افزار آدرس، ثنا، پروان، کاوش و سیمرغ و ابزار پژوهش چک لیست نیلسون بود. جهت ارزیابی از پنج متخصص دارای مدرک کارشناسی و بالاتر در رشته های انفورماتیک و کامپیوتر، آشنا با ارزیابی هیوریستیک استفاده گردید.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد تعداد مشکلات مربوط به نرم افزارهای کتابخانه‌ای دیجیتال به ترتیب شامل نرم افزار کاوش با ۷۱ مشکل، نرم افزار پروان ۶۸ مشکل، نرم افزار آدرس ۵۸ مشکل، نرم افزار ثنا ۲۰، ۵۷ مشکل و نرم افزار سیمرغ ۵۵ مشکل بود. در نرم افزار کاوش بیشترین میزان مشکلات مربوط به هیوریستیک "کمک و مستند سازی" با ۱۸ مشکل و کمترین میزان مشکلات مربوط به هیوریستیک "زیبایی و ساده گرایی طراحی" با ۲ مشکل، در نرم افزار پروان بیشترین میزان مشکلات مربوط به هیوریستیک "کمک و مستند سازی" با ۱۸ مشکل و کمترین میزان مشکلات مربوط به هیوریستیک "پیشگیری از خطا" و "زیبایی و ساده گرایی طراحی" با ۳ مشکل، در نرم افزار آدرس بیشترین میزان مشکلات مربوط به هیوریستیک "کمک و مستند سازی" با ۱۱ مشکل و کمترین میزان مشکلات مربوط به هیوریستیک "انعطاف پذیری و ساده گرایی طراحی" و "کنترل و آزادی عمل کاربر" با ۳ مشکل، در نرم افزار ثنا ۲۰ بیشترین میزان مشکلات مربوط به هیوریستیک "کمک و مستند سازی" با ۱۶ مشکل و کمترین میزان مشکلات مربوط به "زیبایی و ساده گرایی طراحی"، "پیشگیری از خطا" و "شناخت به جای به یادآوردن" با ۳ مشکل و در نرم افزار سیمرغ بیشترین میزان مشکلات مربوط به هیوریستیک "انعطاف پذیری و ساده گرایی طراحی" با ۱۰ مشکل و کمترین میزان مشکلات مربوط به "کمک به کاربر در شناسایی، تشخیص و بازیابی خطا" و "زیبایی و ساده گرایی طراحی" با ۳ مشکل بود.

نتیجه‌گیری: طراحی نرم افزارهای کتابخانه ای هزینه های فراوانی برای کتابخانه ها و کتابداران دارد. لذا ضروری است طراحان به رعایت استاندارد ها و قواعد موجود در طراحی رابط کاربری نرم افزارهای کتابخانه‌ای مانند هیوریستیک های ذکر شده به منظور کاهش مشکلات بپردازند.

کلیدواژه‌ها: ارزیابی، واسط کاربری، کاربردپذیری، نرم‌افزار کتابخانه، نرم‌افزار کتابخانه‌ای دیجیتال